

Ponavljanje razlomaka

Kada razlomci imaju isti imenilac, tada se brojioci saberu ili oduzmu, a imenioci prepisu.

Na primer: $\frac{4}{9} + \frac{1}{9} = \frac{5}{9}$. Imenioci se nikad ne sabiraju nego se samo prepisu!

Izračunaj sledeće izraze:

$$\frac{17}{29} + \frac{11}{29} = -$$

$$\frac{35}{27} - \frac{17}{27} = - = -.$$

Kada razlomci imaju različite imenioce, tada je potrebno izjednačiti imenioce, a to radimo uz pomoć postupka za NZS.

6,4 | 2

Na primer: $\frac{5}{6} - \frac{1}{4} = \frac{5 \cdot 2}{6 \cdot 2} - \frac{1 \cdot 3}{4 \cdot 3} = \frac{10}{12} - \frac{3}{12} = \frac{7}{12}$

3,2

Izračunaj sledeće izraze:

3 \cdot 2 \cdot 2 = 12

$$\frac{3}{25} + \frac{2}{5} = \frac{3}{25} + \frac{2 \cdot 5}{5 \cdot 5} = \frac{3}{25} + - = -$$

$$\frac{7}{12} - \frac{5}{18} = \frac{7 \cdot 3}{12 \cdot 3} - \frac{5 \cdot 2}{18 \cdot 2} = - - - = -.$$

Decimalni brojevi se sabiraju ili oduzimaju tako što se potpišu jedan ispod drugog, izjednači se broj decimala, i tada se sabiraju ili oduzimaju odgovarajuće cifre.

Na primer: $12,84 + 0,9345 = 13,7745$

¹
12,8400

+0,9345

 Dodali smo nule
da izjednačimo
broj decimala

Izračunaj sledeće izraze :

13,7745

(decimalne brojeve je potrebno napisati sa zarezom, a sve suvišne nule na kraju treba izbrisati)

$$99,99 + 1,1111 =$$

$$2,25 + 6,75 =$$

$$15,9 - 8,7 =$$

$$10,02 - 9,081 =$$

Razlomke množimo jednostavno: brojilac ce množi brojiocem, a imenilac imeniocem.

Na primer:

$$\frac{3}{4} \cdot \frac{1}{2} = \frac{3}{8}$$

Ponekad je potrebno i skratiti: $\frac{20}{27} \cdot \frac{33}{24} = \frac{5}{9} \cdot \frac{11}{6} = \frac{55}{54}$.

Izračunaj sledeće izraze i ako je moguće, skрати.

$$\frac{36}{49} \cdot \frac{35}{48} = \text{—}$$

$$\frac{7}{8} \cdot \frac{11}{10} = \text{—}$$

Deljenje razlomaka se svodi na množenje razlomaka. Razlomci se dele tako što deljenik pomnožiš sa recipročnom vrednošću delioca.

Recipročna vrednost od $\frac{3}{4}$ je $\frac{4}{3}$.

Deljenje razlomaka: $\frac{5}{9} : \frac{25}{6} = \frac{5}{9} \cdot \frac{6}{25} = \frac{1}{3} \cdot \frac{2}{5} = \frac{2}{15}$ (potrebno je kratiti i kod deljenja, ali tek nakon što se pomnoži sa recipročnom vrednošću).

Izračunaj sledeće izraze i ako je moguće, skрати.

$$\frac{30}{26} : \frac{24}{13} = \text{—}$$

$$\frac{5}{6} : \frac{3}{7} = \text{—}$$

Decimalni brojevi se množe kao što bi se množili brojevi koji nisu decimalni. Nakon toga se doda zarez na pravo mesto.

$$1,3 \cdot 2,15 = 2,795$$

Decimalni brojevi se dele tako što im se prvo izjednači

broj decimalnih mesta, a zatim se podele kao dva cela broja.

$$4,2 : 0,14 = 4,20 : 0,14 = 420 : 14 = 30.$$

Izračunaj sledeće izraze:

$$0,09 : 2,4 =$$

$$1,5 : 0,2 =$$

$$\begin{array}{r} 215 \cdot 13 \\ 645 \\ +215 \\ \hline 2795 \end{array}$$